

Nr 210

Av herr **Bengtsson** i Göteborg, om viss sänkning av utskänkningskatten å spritdrycker.

Enligt förordningen av den 24 maj 1957 angående skatt på spritdrycker och vin skall av utskänkningsinnehavare för utskänkta spritdrycker erläggas utskänkningskatt med belopp motsvarande 25 % av utskänkningsvärdet. I den proposition (nr 94 år 1957), som låg till grund för nämnda förordning, uttalade finansministern att utskänkningskatten på sprit tidigare i främsta rummet motiverats av nykterhetspolitiska skäl. Genom 1955 års nykterhetslagstiftning hade dock grunden för denna motivering i huvudsak bortfallit. En olägenhet med utskänkningskatten vore för övrigt att den ställt den reguljära restaurangnäringen i en sämre ställning, när det gällde att konkurrera med företag av typen privata festvåningar o. d., vilket knappast kan anses utgöra någon önskvärd konsekvens av beskattningsformen. Å andra sidan ansåg sig statsrådet icke kunna förorda ett avskaffande av utskänkningskatten, då det i så fall knappast skulle bli möjligt att upprätthålla en önskvärd prisrelation till svagare drycker.

Bevillningsutskottet intog i sitt betänkande över propositionen i här berört hänseende samma ståndpunkt som finansministern.

Önskvärdheten av en rimlig relation mellan priserna på spritdrycker och alkoholfria drycker på restaurang är sålunda den väsentliga motiveringen för utskänkningskatten. Att objektivt bestämma vad som är en önskvärd relation torde vara omöjligt. Men det kan fastslås, att numera prisskillnaden mellan dessa två typer av drycker är betydande och även utan utskänkningskatt skulle vara detta. Vad däremot beträffar utskänkningskattens ur allmän synpunkt skadliga verkningar, så kvarstår dessa med oförminskad styrka.

Den reguljära restaurangnäringen har fortfarande icke möjlighet att konkurrera på lika villkor med de företeelser, som tar formen av arrangemang i privata festvåningar, i samlingslokaler av olika slag etc., där utminuteringsprit serveras under mer eller mindre lagliga former. Förtäring- och förvaringsförbuden utgör tyvärr i detta sammanhang inte den återhållande faktor som lagstiftarna avsett. Kontrollen över spritförtäringen på sistnämnda lokaler är nämligen synnerligen besvärlig, så mycket mera som de regler som gäller i detta hänseende knappast torde äga nämnvärt stöd i det allmänna rättsmedvetandet och deras tillämpning för allmänheten torde framstå som kitslighet från myndigheternas sida.

I synnerhet för den i vårt land vanliga formen av kombinerad hotell- och

restaurangrörelse, som i våra medelstora och mindre städer och övriga tätorter arbetar under karaktär av stadshotell och där byggnaderna mestadels ägs av kommunerna eller av fastighetsbolag med såväl kommunen som enskilda personer och företag på orten som delägare, har utvecklingen blivit ödesdiger. Dessa byggnader inrymmer ofta festvåningar, som i och för sig är svåra att få räntabla i vår tid. Den ofördelaktiga ställningen i konkurrenshänseende gentemot företag utanför den reguljära restaurangnäringen har på många håll gjort dessa stadshotells situation i det närmaste omöjlig att bemästra. Många kommuner har sett sig nödsakade att med hänsyn till önskvärdheten av att rörelsen upprätthålles sänka hyrorna till en nivå, där underhållskostnaderna knappast täckes. Denna utveckling började i verkligheten redan år 1938 i och med den gradvisa nedskärningen av restauratörernas utskänkningsersättning, som då började och pågick till mitten av 1950-talet och avlöstes av 1957 års lagstiftning. Övergången till praktiskt taget fri utminutering år 1955 accentuerade emellertid verkningarna av den ovannämnda ojämna konkurrensen. Det kan inte vara rimligt, att denna utveckling får fortgå.

Det synes bara finnas ett sätt att komma till rätta med nämnda missförhållande, nämligen att avskaffa utskänkningsskatten. Då detta kanske dock skulle kunna anses vara ett alltför kraftigt ingrepp i den relativt nyligen ändrade lagstiftningen på området, föreslås, att utskänkningsskatten i varje fall reduceras till att omfatta endast så stor del av utskänkingspriset, som motsvarar restauratörernas ersättning för utskänkningen. För att statens inkomster av spritförsäljningen icke härigenom skall minska bör samtidigt omsättningsskatten på spritdrycker och vin ökas i den utsträckning som erfordras för att kompensera inkomstbortfallet genom reduktionen av utskänkningsskatten.

Under hänvisning till ovan anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta att den nuvarande utskänkningsskatten på spritdrycker reduceras i sådan utsträckning, att den endast kommer att motsvara restauratörernas ersättning för utskänkningen, och

att utskottet måtte utforma de författningsändringar som erfordras för beslutets genomförande.

Stockholm den 27 januari 1959

Bengt Bengtsson
i Göteborg